

Budujemy własny Układ Słoneczny

Czas trwania	20+25 minut
Poziom	Wychowanie przedszkolne (5–6 lat)
Cele lekcji	Cel ogólny: Rozbudzenie ciekawości poznawczej dzieci wobec kosmosu oraz umożliwienie im poznania podstawowych elementów Układu Słonecznego. Cele szczegółowe : • Rozpoznawanie planet i ich kolorów. • Ćwiczenie koordynacji ręka–oko poprzez zabawy edukacyjne. • Rozwijanie umiejętności pracy w grupie. • Wprowadzenie pojęcia orbity i elipsy.
Realizowane treści podstawy programowej (wychowanie przedszkolne)	Obszar poznawczy • eksperymentuje rytmem, głosem, dźwiękami i ruchem, rozwijając swoją wyobraźnię muzyczną; śpiewa piosenki, porusza się przy muzyce i do muzyki, • wyraża swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą komunikatów pozawerbalnych: tańca, impresji

	plastycznych, konstrukcji i modeli, • odpowiada na pytania, opowiada o zdarzeniach z przedszkola, objaśnia kolejność zdarzeń. Obszar fizyczny • uczestniczy w zabawach ruchowych, w tym rytmicznych, muzycznych, • wykazuje sprawność ciała i koordynację w stopniu pozwalającym na naukę czynności bardziej złożonych. Obszar społeczny / emocjonalny • współdziała z dziećmi w zabawie i pracach użytecznych; podejmowanie wspólnych działań, • szanuje emocje swoje i innych osób; rozpoznaje je, nazywa je.
Metody pracy	• rozmowa kierowana • pokaz ilustracji i materiałów multimedialnych • zabawa dydaktyczna (puzzle, model) • praca plastyczna
Formy pracy	• Praca z całą grupą • Praca w parach i małych zespołach • Indywidualne działania dziecka

Potrzebne materiały

- ☐ Puzzle planet (Załącznik 1). Dostępne są puzzle o różnym stopniu trudności: zawierające 8, 12 lub 16 elementów.
- ☐ Karty pracy z planetami (Załącznik 2)
- ☐ Odtwarzacz muzyki + piosenka „Na niebie tańczą planety w szeregu” (Załącznik 3)

- ☐ duży arkusz brystolu z wydrukowanym lub narysowanym modelem Układu Słonecznego (Załącznik 4)
- ☐ kredki, nożyczki, klej
- ☐ Karty pracy „Rozsypanka” (Załącznik 5)

Przebieg lekcji

Czas trwania	Opis	Uwagi
5 minut	Wprowadzenie: Układ Słoneczny Nauczyciel rozpoczyna od rozmowy z dziećmi: - Czym jest Układ Słoneczny? - Jakie ciała niebieskie w nim występują? - Jakie planety znają dzieci? Nauczyciel opowiada krótko o Słońcu i planetach, zaznaczając, że każda planeta jest inna i ma swój unikalny kolor. Nauczyciel pokazuje zdjęcia planet Układu Słonecznego wykonane przez misje NASA. Można do tego celu użyć puzzli z załącznika 1 lub modeli 3D planet (linki w materiałach dodatkowych).	
10 minut	Układanie puzzli planet Nauczyciel rozdaje zestaw puzzli z planetami Układu Słonecznego.	

	<u>Zadanie:</u> Dzieci mają za zadanie ułożyć planety z puzzli, a następnie w dostępnej przestrzeni w odpowiedniej kolejności od Słońca (od Merkurego do Neptuna). <u>Pytania pomocnicze:</u> - Czy potrafią rozpoznać planetę po kolorze? - Jaka planeta jest największa, a jaka najmniejsza?.	
10 minut	Rozmowa o kolorach planet Nauczyciel odtwarza dzieciom piosenkę „Na niebie tańczą planety w szeregu” (Załącznik 3) i zadaje pytania o kolory planet pojawiające się w tekście piosenki. Czy zgadzają się z kolorami planet ze zdjęć (puzzli) wykonanych przez sondy kosmiczne?	Tekst piosenki: Na niebie tańczą planety w szeregu, Każda z nich błyszczy w kosmicznym swym biegu. Merkury – szary jak kamień pustyni, W ciszy gorącej bez wiatru, bez gliny. Wenus – złocista, w chmurach ukryta, Jak lampa we mgle, co cicho się wita. Ziemia – błękitna, zielenią się stroi, Dom ludzi, mórz, lasów, co wita i koi. Mars to czerwony, pustynny wędrowiec, otula go rdzawej pustyni pokrowiec Jowisz – w pasy, pomarańczowo-brązowe, Wielką ma Plamę, burze

		gotowe. Saturn – złocisty, z pierścieni koroną, Krąży dostojnie z głową podniesioną. Uran – turkusowy, zimny i senny, Kręci się bokiem – taniec odmienny. Neptun – granatowy, chłodny jak cień, Tam wiatry najszybsze gonią noc i dzień.
15 minut	Model Układu Słonecznego Nauczyciel rozdaje dzieciom Karty pracy (Załącznik 2) z różnymi planetami. Na środku wolnej przestrzeni rozkłada duży arkusz brystolu. Nauczyciel wprowadza pojęcie elipsy jako kształtu orbity. Co jeszcze ma kształt elipsy (lub pełnego owalu)? – jajko, lustro, biedronka, winogrono, balon... Zadaniem dzieci będzie pokolorowanie planety (a także Słońce i Księżyc) na właściwy kolor oraz obrysowanie jej kształtu. Następnie dzieci wycinają swoje obiekty i przyklejają je w odpowiedniej kolejności od Słońca. Każde dziecko rysuje eliptyczną orbitę swojej planety (schemat modelu wraz z orbitami przedstawia Załącznik 4). UWAGA: W przypadku większej liczby dzieci można stworzyć 2-3 modele Układu Słonecznego. Należy pamiętać o odpowiedniej liczbie kart pracy i arkuszy	

	brystolu.	
5 minut	Podsumowanie zajęć – Co warto zapamiętać? Na zakończenie nauczyciel rozmawia z dziećmi o tym, czego się dowiedziały: - Jakiego koloru jest Merkury/Neptun? - W jakiej kolejności znajdują się planety? - Która planeta ma pasy? - Co to jest elipsa?	

Zadanie domowe (opcjonalne)

Dzieci mogą w domu z rodzicami narysować swoją ulubioną planetę i podpisać jej nazwę, a także policzyć elementy na karcie pracy „Rozsypanka” (Załącznik 5).

Zachęta do wspólnego śpiewania piosenki „Na niebie tańczą planety w szeregu”.

Ewaluacja

- Obserwacja aktywności dzieci podczas zabaw.
- Sprawdzenie, czy potrafią wymienić planety w kolejności od Słońca, czy zrozumiały pojęcie elipsy.
- Ocena zaangażowania i współpracy w grupie.

Materiały dodatkowe

Obrazy 3D planet:

<https://science.nasa.gov/mercury/>

<https://science.nasa.gov/venus/>

https://solarsystem.nasa.gov/gltf_embed/2393/

<https://science.nasa.gov/mars/>

<https://science.nasa.gov/jupiter/>

<https://science.nasa.gov/saturn/>

<https://science.nasa.gov/uranus/>

<https://science.nasa.gov/neptune/>

Notatki

Autor scenariusza: Agnieszka Mirocha

Opracowanie graficzne: Sławomir Żebracki, Agnieszka Mirocha

Realizacja: Fundacja Antares

Scenariusz lekcji powstał w ramach projektu “Odkrywczy Wszechświata” współfinansowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Ministerstwo Edukacji Narodowej
